

UTIP MBUQTIDEM YE NSIN-IFIK

Matthew 15:21-31; Mark 7:31-37

QYQHQ UKPEP-ŊKPQ 96

Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Mbuqtidem fo omokpon; yak ɔwɔrɔ ɔnɔ fi nte oyomde” (Matthew 15:28).

Ndiyom Uñwam

Jesus ama aka ke idiok obio Sidon ye Tyre, ebiet emi ñwan kiet ɔkɔwɔrɔde edi ediyom uñwam oto Enye. Enye ikedighe eyen Israel, edi ekedi owo Gentile, ndusuk ini esikot enye ñwan Syrophenicia, koro enye esidu ke Phoenicia emi odude ke obio Syria. Abasi ɔkɔdɔñ Jesus aka etiene mme Jew, ndimek ikɔt Esie. Ke ini Jesus okosioñode mbet Esie ɔdɔñ utom, item emi Enye ɔkɔnɔde mmɔ ekedi ndikwɔrɔ ikɔ nnɔ mme Jew, ikedighe mme Gentile (Matthew 10:5, 6). Ke akade iso, mbet ema ekwɔrɔ ikɔ enɔ mme Gentile ñko (Utom Mme Apostle 15:7), koro Jesus ekedi etiene ikɔt Esiemɔ, edi mmɔ idarake Enye (John 1:11).

Ekeme ndidi ñwan emi ama esikop abaña ediwak owo emi ekesibɔde erikok eto Jesus. Enye ama enyene mbuqtidem ete ke Jesus ekeme ndikok eyen-añwan imɔ emi ɔkɔdɔñode eti-eti. Iwetke ibaña oruk udɔñɔ, mme ubiak oro andidiok akadade esin ekpri eyen-añwan emi ke idem, edi emi ikedighe akpan ñkpɔ. Jesus ekeme ndikok kpukpru oruk udɔñɔ. Iduhe udɔñɔ mme ubiak emi ɔsɔñde akan Iyip Jesus ndikok, yak ɔsɔñ nte ɔsɔsɔñ.

Unana Ikɔ Nsɔñɔ-idem

Ñwan emi ama ofiori okot Jesus oyom mbɔm. Mbet ema edomo ndikpan enye ndisioro uyo sia enye mikedighe owo Jew. Ekeme ndidi ñwan emi ekekere ete ke Jesus ikokopke eseme imɔ sia Jesus mikɔbɔrɔke enye usɔp-usɔp. Ke ndinam ntem, Enye okodomo mbuqtidem esie ese. Ndusuk owo ekeme ndikpada ndop uyo oro ete Jesus idibɔrɔke ebeñe esie, edi enye ikakpaha mba. Ke akpatre, Jesus ama anam enye ɔfiok ete ke ekedɔñ imɔ itiene ufɔk Israel emi edide mme Jew. Edi ñwan emi ama osuk aka iso ndiyire nnyuñ ntɔñɔ ntak mbeñe Enye. Enye ama ɔfiok ete ke Jesus edi Messiah, oro edi Enye emi ekeñwɔñode enɔ mme Jew, koro ñwan emi okokot Enye, “eyen David.” Enye ama onim ke akpanikɔ ete ke Jesus edi Eyen Abasi emi ekenɔde edi nte Andinyaña (Luke 2:11; John 3:16).

Akam esie ekedi ibio-ibio onyuñ enyene iwuk, koro enye akasiande Enye unana esie ye se enye okoyomde. Enye ama atuak ibuot ɔnɔ Jesus onyuñ ɔdɔhɔ ete, “Qbɔñ ñwam mi.” Abasi ekeme ndikop ibio-ibio akam ukem nte okopde anyan akam. Edi edu ye ido nte ñwan emi ɔkɔbɔñde akam esie okotuk Andinyaña esit. Akam esie ekedi “Ñwam mi.” Enye ama otim ɔfiok unana esie, ke ini mmɔ eken ekebɔde erikok eto Jesus, enye ikeyomke Enye ebe ɔkpɔñ imɔ ye eyen añwan esiemɔ.

Akam Anam-Idiok

Ediwak mme anam-idiok-ñkpɔ esibɔ erifen ke mme idiok-ñkpɔ mmɔ ke ini mmɔ ebɔñde akam ke usuñ nte ñwan emi ɔkɔbɔñde. Ndusuk ikam ibɔñke bɔñ awak nte emi ñwan emi akanamde, edi mmɔ edi ye spirit erikabare esit. Mmɔ efiok se ifinade mmɔ enyuñ etim efiok ñko ete Abasi ikpɔñ-ikpɔñ ekeme ndiyɔ mfina mmɔ. Nte mmɔ ekutde ndudue mmɔ ke iso Qbɔñ enyuñ eyomde uñwam, emem emi otode Heaven ɔsuhɔre oduk ke ukpɔñ mmɔ. Mmɔ ema efiok ete ke ema edahado enɔ mmimɔ enyuñ enyaña mmimɔ esio ke mme idiok-ñkpɔ.

Ibɔrɔ emi Jesus ɔkɔnɔde ekedi uwut-ñkpɔ ndinam enye ɔfiok ete ke enye ikemke inyuñ idotke, koro enye mikedighe eyen Israel, koro mikayakke kaña Eti-mbuk inɔ mmɔ efen. Enye ama ɔdɔhɔ ete ke ikpɔfɔnke ndimen udia nditɔ nda nnɔ ebua. Enye ama ɔfiok se ikɔ Qbɔñ ɔwɔrɔde ke ntre esit ikayatke enye ke emi edomode enye ye ebua. Ndusuk owo esiyat esit usɔp-usɔp nte mmɔ ekabarede ikɔ esin ke idiok usuñ, enyuñ enyɔñ ye unan ke esit mmɔ. Ke ndinam ntre mmɔ ibɔhɔ edidiɔñ oro Abasi okonimde ɔnɔ mmɔ, ukem nte ñka iferi oro mikpɔkɔbɔhɔ erikok edieke eka esie akpakafiakde ɔnyɔñ ye iyaresit.

Ñwan emi ikoyomke ndibɔ mme Jew ñkpɔ emi mmɔ ekeyomde, nte ibɔrɔ esie owutde. Ke ñkañ Qbɔñ, enye ɔkɔdɔhɔ ete ke imɔ iyom mbeñe emi ɔduɔhɔde ke isɔñ, me se mmɔ eken ekesinde. Iduhe owo emi akpafañade ndiyak mbeñe udia eke ɔduɔhɔde ke isɔñ nnɔ ebua. Ke nsuhɔre idem esie enye ɔkɔbup me ekpeyak imɔ inyene ndusuk uñwam Esie emi mmɔ efen ekesinde.

Utip Mbuqtidem

Mfaña esie ikanamke Qbɔñ atua enye mbɔm, edi mbuqtidem esie ama ada edidiɔñ erikok ɔsɔk eyen esie. Ke ediyire ke akam esie, enye ama owut ete ke imɔ imenyene mbuqtidem. Jesus ama etiñ ete ke enye edi ñwan emi enyenede ɔkpɔsɔñ mbuqtidem, ñko ke ebɔrɔ akam esie.

Koro enye ekedide etiene Jesus, onyūñ ọbọnde akam ye mbuotidem, eyen esie ama ọbọ edikọk kpa ke idaha oro. Udoño ama okure; mbiomo emi ama efere eka esie. Edi akpanikọ nte ke nwan emi etide nneme esie ye Jesus, enye ama ọfiọk ete ke imọ ikpọbọhọ ibọrọ ebeñe imọ edieke imọ ikpọduọkde idorenyin usọp-usọp. Ekenem enye esit adaña didie ke abaña mkpe mbiere esie ye emi enye akakade iso ebeñe tutu ọbọ ibọrọ ebeñe esie.

Ndusuk owo edọduọk idorenyin ke akam mbemiso edidiọñ edi. Mmọ ekeme ndiyom Abasi ọkọk mmọ udoño ikpọhidem, mme ndiyom erinyaña Abasi, mme kiet ke otu ntọtuño enọ Abasi. Ekeme ndidi nte Abasi okodomo mbuotidem mmọ ese, edi efiak edem ke unana edibọ ibọrọ akam emi mmọ ekpebode edieke mmọ ekpesuk ekade iso eyire esisit. Eyak nnyin ikpe ibiere ndibiet nwan oro okowutde mbuotidem ke idem Ọbọñ oto ke nsin ifik, mkpe mbiere ye nka iso ke akam.

Abasi Emi enyenede Uboñ

Edikem Jesus ọdọk ke akamba obot emi ekperede inyañ Galilee, ndien ediwak otu owo ema etiene Enye man ọkọk mmọ. Mmọ ema ekut ukut ke ediwak usuñ, ndien ekedi se idiokde eti-eti. Uñwam ikoduhe inọ mmọ oro ekedoñode nnan, ye mmọ oro ekedide inan ye imum ye mmọ oro ekedide mbuñọ, uñwam efen ikoduhe ke ebede Jesus. Ikakpaha owo idem ke ndikut ediwak otu owo enode Abasi uboñ ke ini mmọ ekutde mbon nnanenyin emi ekutde usuñ, ekopde ikọ, etiñde ikọ enyūñ esañade isañ oto ke ikọ Jesus.

“Yak Esirere”

Ke Eti-mbuk nte Mark ewetde, ibuoit itiaba, nnyin imokot ibaña owo emi mikekemeke nditiñ ikọ, mme ndikop se etiñde. Jesus ama ada enye ọwọrọ ọkpọñ otu owo man mmọ ekpedu do ikpọñ. Enye ama otuk utọñ ye edeme owo emi, mme ndido idem emi ekenyenede ubiak. Jesus owuk enyin Esie ese Heaven nte Enye osuk ọbọnde akam: “Yak esirere.” Ndo-ndo oro owo emi ama ekeme ndikop nnyūñ ntiñ ikọ. Idem ama akpa mmọ oro ekeikutde utibe-nkpọ emi Jesus akanamde. Idem ikakpaha nwan Syrophenicia koro enye ama enyene mbuotidem; enye ama enyene idorenyin ete ke eyen imọ eyebọ erikọk oto Ọbọñ.

Nnyin itreke ndidu ke mkpa-idem nnyūñ nkpọm Abasi ke mme utibe-nkpọ eke Enye anamde mfin emi, edi mmọ idighe nkpọ mkpa-idem inọ nnyin. Erikọk iba edu ke Iyip Jesus, erikọk udoño ikpọhidem ye eke ukpọñ nko. Enye emekeme, onyūñ ananam mbon udoño ekop nsoñidem kpa ye erinyaña mme andisop (Isaiah 53:5). Ke ini ikot Ọbọñ edoñode enyūñ ekutde ukut, eteme mmọ ndibuot idem ke Ọbọñ. Enye eyemenereke mmọ ke enyọñ oto akam mbuotidem (James 5:14, 15). “Edi Ami Jehovah nnam udoño okure fi” (Exodus 15:26). “Ediwak ukut esim eti owo; edi Jehovah osio enye ke mmọ kpukpru” (Psalm 34:19).

Inan Eke Spirit

Ediwak owo edu ke ererimbot mfin emi etiede nte owo emi. Mmọ edi inan ye imum ke Spirit. Mmọ ikopke ikọ Abasi inyūñ itinke nkpọ ibaña Abasi ye mme edidiọñ Esie. Ke utọñ obukidem mmọ ekeme ndikop edi mmọ ikpañke utọñ ke uyo Abasi. Edi akpanikọ nte ke mmọ ikemeke nditiñ itoro ye uboñ Abasi tutu mmọ enyūñ ekop ebaña mmọ enyūñ ekpeme se mmọ ekopde.

Odu mmọ eken emi ekade ufọk Abasi enyūñ ekpañde utọñ ke se ekwọrọde edi mmọ idaha utọñ spirit ikop ikọ Abasi. Asua ukpọñ mmọ, kpa Satan, esiri utọñ mmọ abaha Eti-mbuk. Usūñ uñwam efen iduhe inọ inan eke ukpọñ, edi Jesus ekeme ndikọk nnyūñ nnyaña. Mmọ emi enyene ndika ntiene Jesus, edu do ye Enye ikpọñ, man Enye ọkpọkpọhore utọñ mmọ man mmọ ekeme ndikop mme akpanikọ emi edude ke Eti - mbuk. Ndien mme itoro Abasi eyetop ewọrọ mmọ ke inua, koro edeme mmọ nko eyekpọhore. Ikọ ntiense mmọ eyedi: “Enye ototim anam kpukpru nkpọ” (Mark 7:37).

MME MBUME

1. Nso ikedi ntak emi nwan emi okofioride okot Jesus?
2. Nso inam enye okokotde Enye “Eyen David?”
3. Ke ediyire ke akam esie, nso utip ke enye ọkọbọ?
4. Akada Jesus adaña ini didie ndikọk udoño eyen-añwan oro?
5. Nso ukut efen ke mmọ emi ekeyomde erikọk eto Jesus ekenyene?
6. Nso ikanam idem akpa mmọ?
7. Nso ke mme owo ekenam ke ini Jesus ọkọkde mbon ukut udoño mmọ?
8. Eyom nso eto owo emi akade etiene Jesus oyom erikọk?